

**Liikenne- ja viestintäviraston kirjallinen lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle Suomen liittymisestä eurooppalaiseen Digitaaliset yhteisresurssit -digitaali-infrastruktuurikonsortioon (Digital Commons, DC-EDIC) U-kirjelmästä U63/2025**

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta asiantuntijalausuntoa Suomen liittymisestä eurooppalaiseen Digitaaliset yhteisresurssit -digitaali-infrastruktuurikonsortioon (Digital Commons, DC-EDIC) U-kirjelmästä U63/2025.

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta toimittaa kirjallinen asiantuntijalausunto. Liikenne- ja viestintävirasto on toimivaltainen viranomaisen EU:n data-, digitalisaatio- ja kyberturvallisuussäätelyn toimeenpanossa sekä tuleva tekoälysäätelyviranomaisen. Virasto edistää määrätietoisesti yhteentoimivuuden ja luottamuksen digitaalisia ratkaisuja, tekoälyn käyttöönottoa palveluissaan ja verkostoi kansallisesti muita virastoja tekoälyn käyttöönottamiseksi julkisella sektorilla tehokkaasti ja turvallisesti, mitä digitaalisen yhteentoimivuuden resurssit edistävät. Virasto edistää EU-rahoituksen hyödyntämistä liikenteen ja viestinnän toimialoilla sekä kyberturvallisuudessa. Liikenne- ja viestintävirasto rahoittaa kansallisesti osallistumista Alt-EDIC:iin ja vastaa kansallisen verkoston toiminnasta yhdessä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

**Valtioneuvoston kanta**

Liikenne- ja viestintävirasto yhtyy valtioneuvoston kantaan ja katsoo, että liittyminen Digital Commons DC-EDIC:iin on Suomen edun mukaista tarkkailijajäsenenä. Suomen tavoite osallistumiselle on vahvistaa kansallista digitaalista suvereniteettia ja edistää eurooppalaisten arvojen mukaista digitaalista infrastruktuuria tukemalla yhteisresurssien kehittämistä. Osallistumisen kautta Suomi pyrkii edistämään avoimesti käytettävien ja luotettavien yhteisresurssien ratkaisujen käyttöönottoa julkisessa hallinnossa, tukea innovatiivisia ja skaalautuvia digitaalisia palveluja, sekä varmistaa, että suomalaiset toimijat - kuten viranomaiset, tutkimuslaitokset ja yritykset voivat hyödyntää EU:n rahoitusta ja osaamista yhteisresurssien kehittämishankkeissa.

On tärkeää, että DC-EDIC kokoaa ja pitää yllä kokonaiskuvaa siitä, mitä ratkaisuja EU:n hankinnoilla ja avustuksilla on toteutettu ja missä vaiheessa keskeiset kehittämishankkeet esimerkiksi tekoälytehtaiden näkökulmasta ovat. Käyttöönottoa tukevan Digitaalinen Eurooppa- rahoituksen lisäksi myös tki-toiminnan Horisontti

Liikenne- ja viestintävirasto  
Eurooppa-ohjelma sisältää rahoitusta digitaalisten resurssien kehittämiseksi digitaalisten teknologioiden kuten tekoälyn yhteydessä. Etenkin startupit ja pk-yritykset, joiden innovaatioiden skaalaamista EU-rahoituksella priorisoidaan, kehittävät Suomessa näitä ratkaisuja ja tukevat liiketoiminnassaan niiden käyttöönottoa käytännössä.

Virasto näkee tärkeänä liittyä konsortioon valtioneuvoston esittämällä tavalla ensin tarkkailijajäsenenä ja liittyä varsinaiseksi jäseneksi, jos tarvittava rahoitus jäsenmaksujen suorittamiseksi varmistuu ja hanke toteuttaa Suomen tavoitteita.

Virasto näkee erittäin tärkeinä Sitran panostuksen julkisen sektoriin ja EU-rahoituksen hyödyntämiseen sekä U-kirjelmässä Sitralle esitetyn koordinaattorin yhteiskehittämisen verkostona ja suomalaisten digital commons -ratkaisujen portfolion luojana. Sen avulla yritysten, julkisen sektorin, tutkimustoimijoiden ja järjestöjen kehittämistä ratkaisuista saadaan kokonaiskuva, ne voidaan ottaa käyttöön ja kehittää edelleen yhdessä myös rajat ylittävästi ja toimialojen datan vaihdon yhteentoimivuutta ja yhteisten ratkaisujen skaalausta edistäen. Käytön kannalta on hyvin keskeistä, että yhteistyössä huomioidaan myös ratkaisujen ylläpito pitkällä aikavälillä, mikä vaatii resursseja kehittämisvaiheen jälkeen.

Liikenne- ja viestintävirasto yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että yhteisresursseilla on mahdollisuus vähentää digitaaliseen infrastruktuuriin ja erityisesti ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia sekä lisätä yhteentoimivuutta ja skaalautuvuutta sekä madaltaa yritysten pääsyä markkinoille ja kehittää uutta liiketoimintaa. Yhteisresurssien hyödyntämistä ja soveltamista tulee edistää niin, että se ei sulje pois yritysten immateriaalioikeuksiin (IPR) perustuvaa arvonluontia ja että yhteisöllisesti kehitettyihin ratkaisuihin liittyvät tietoturvariskit hallitaan asianmukaisesti. Myös kestävyuden varmistamiseen kiinnitetään ehdotuksessa huomiota.

Liikenne- ja viestintävirasto kiinnittää turvallisuusviranomaisena erityistä huomiota digitaalisten yhteisresurssien käyttöönotossa sääntelymukaisuuden, riskien hallinnan, tietosuojan ja -turvallisuuden varmistamisen tärkeyteen. Kyberturvallisuuden merkitys on korostunut entisestään nykyisessä turvallisuusympäristössä. Etenkin alustoihin ja pilvipalveluihin liittyä suuria globaaleja strategisia intressejä.

Jarno Ilme, Ylijohtaja

Anne Miettinen, Johtava asiantuntija